

Musa al-Haddzawin

Zad al-Mustaqni‘ – Klassinen Islamin Lain Käsikirja Hanbali-koulun mukaan

sekä kommentaariota Mansur ibn Junus al-Buhutin selitysteoksesta al-Raud al-Murbi‘ ja Ibn Qasimin alaviitteistä

Ensimmäinen luku: Puhtaus

Osa 2: Siwak, wudun suositeltavat ja pakolliset osat ja wudun tekotapa

© 2008 Rashid Hämäläinen

ARABIANKIELINEN TEKSTI (ILMAN KOMMENTTEJA)

باب السواك و سنن الوضوء

التسوك يعود لىن منق غير مضر لا يتفتت لا بإصبعه وخرقة مسنون كل وقت لغير صائم بعد الزوال متأكد عند صلاة وانتباه وتغير فم. ويستاك عرضاً مبتدئاً بجانب فمه الأيمن ويدهن غباً ويكتحل وترأ. ويجب التسمية في الوضوء مع الذكر ويجب الختان ما لم يخف على نفسه ويكره القرع. ومن سنن الوضوء السواك وغسل الكفين ثلاثاً ويجب من نوم ليل ناقض لوضوء والبداءة بمضمضة ثم استنشاق والمبالغة فيهما لغير صائم وتحليل اللحية الكثيفة والأصابع والتيامن وأخذ ماء جديد للأذنين والغسلة الثانية والثالثة.

باب فروض الوضوء وصفته

فروضه ستة: غسل الوجه والقدم والأنف منه وغسل اليدين ومسح الرأس ومنه الأذنان وغسل الرجلين والترتيب والموالاتة وهي أن لا يؤخر غسل عضو حتى ينشف الذي قبله. والنية شرط لطهارة الأحداث كلها فينوي رفع الحدث أو الطهارة لما لا يباح إلا بها. فإن نوى ما تسن له الطهارة كقراءة أو تجديداً مسنوناً ناسياً حدثه ارتفع. وإن نوى غسلًا مسنوناً أجزأ عن واجب وكذا عكسه. وإن اجتمعت أحداث توجب وضوءاً أو

غسلاً فنوى بطهارته أحدها ارتفع سائرهما ويجب الإتيان بما عند أول واجبات الطهارة وهو التسمية وتسن عند أول مسنوناتها إن وجد قبل واجب واستصحاب ذكرها في جميعها. ويجب استصحاب حكمها. وصفة الوضوء أن ينوي ثم يسمي ويغسل كفيه ثلاثاً ثم يتمضمض ويستنشق ويغسل وجهه من منابت شعر الرأس إلى ما انحدر من اللحيين والذقن طولاً ومن الأذن إلى الأذن عرضاً وما فيه من شعر خفيف والظاهر الكثيف مع ما استرسل منه ثم يديه مع المرفقين ثم يمسح كل رأسه مع الأذنين مرة واحدة ثم يغسل رجليه مع الكعبين. و يغسل الأقطع بقية المفروض فإن قطع من المفصل غسل رأس العضد منه. ثم يرفع نظره إلى السماء ويقول ما ورد. وتباح معونته وتنشيف أعضائه.

8. HAMMASTIKKU (SIWAK)

8.1 KUVAUS JA KÄYTTÖAIKA

Hampaiden harjaaminen on suositeltavaa kaikkina aikoina puulla, joka on

- (1) pehmeä (R: oli se sitten kostea tai kuivana kostutettu)
- (2) puhdistava
- (3) vahingoittamaton
- (4) hajoamaton (H: koska muussa tapauksessa harjaamisesta ei olisi hyötyä)

Tätä Sunnaa ei saavuteta puhdistamalla hampaat esim. sormella tai palalla kangasta (H: Al-Mughni, al-Sharh ja muut tosin sanovat henkilön saavuttavan sen kyseisen objektin puhdistavuuden mukaan.)

Se ei ole suositeltavaa paastoavalle auringon saavutettua lakipisteensä (R: mutta sitä ennen on sen käyttäminen kuivana suositeltavaa ja kosteana luvallista.)

Se on varmistettu Sunna

- (1) ennen rukousta
- (2) herätessä
- (3) hengityksen muuttuessa
- (4) (R: wudua tehdessä [H: suuta huuhdeltaessa])
- (5) Koraania luettaessa

- (6) [al-Zarakshi ja kirjan kirjoittaja al-Iqna‘issa lisäsivät:] moskeijaan ja kotiin astuttaessa, pitkän hiljaisuuden jälkeen, mahan ollessa tyhjä ja hampaiden kellertyessä)

8.2 HARJAUSTEKNIikka

Hampaat harjataan vaakasuunnassa (R: suositeltavasti, vasemmalla kädellä, myös ikenien ja kielen päältä) aloittaen suun oikealta puolelta (H: Al-Mubdi‘ ja al-Iqna‘: etuhampaista kulmahampaisiin päin).

9. RUUMIIN SUNNAT

- (1) On suositeltavaa öljytä hiukset joka toinen päivä (H: al-Shaikh oli sitä mieltä, että henkilön tulisi tehdä niin kuin ruumiinsa kannalta parhaaksi näkee).
- (2) On suositeltavaa käyttää kajaalia pariton määrä (R: kumpaankin silmään kolmesti ennen nukkumaan menoa).
- (3) On suositeltavaa katsoa peiliin.
- (4) On suositeltavaa käyttää hajustetta [H: Miehillä suositellaan väritöntä ja tuoksuva, ja kodin ulkopuolella oleville naisille värillistä, jonka tuoksu ei tule ilmi]).
- (5) Wudun (R: ja myös ghuslin ja tajammumin) alussa on pakollista sanoa ”bismillah”, jos muistaa (H: Jos se muistuu mieleen kesken wudun, tulee se sanoa silloin ja jatkaa tehdä wudu sen jälkeen loppuun).
- (6) Ympärileikkaus on pakollista (R: lapsen kypsyessä [H: koska sitä ennen kyseinen henkilö ei ollut lain velvoittama]) jos ei pelkää oman terveyden puolesta. (R: Se on kuitenkin suotavaa tehdä lapsen ollessa nuori [H: koska tällöin haava parantuu nopeammin ja lapsi kasvaa parhaimmillaan tilassa]).
- (7) Pään ajaminen osittain on inhottavaa (H: Ibn al-Qajjim sanoi: ”Tällaista on neljää lajia: 1) ajelu joistain kohdista 2) ajaminen vain keskeltä 3) ajaminen vain sivuilta 4) ajaminen vain edestä [R: On suositeltavaa antaa hiusten olla. Ne tulisi kammata ja niihin tulisi tehdä jakaus. Pituudeltaan niiden tulisi yltää korviin ja olkapäihin, kuten Profeetan hiukset. Ne voivat tosin olla pidemmätkin).
- (8) Parran tulee antaa kasvaa, ja sen ajaminen on kiellettyä. Sen osan leikkaaminen ei ole inhottavaa, mikä tulee kämmenestä ulos kun parran juuresta otetaan kiinni. Myöskään kurkun alla olevien karvojen ajaminen ei ole inhottavaa.
- (9) Viikset tulisi trimmata [H: se on suositeltavaa], ja tämä on parempi kuin niiden leikkaaminen. [H: Nainen saa ajaa ja trimmata kasvokarvansa, muttei nyppiä niitä.]
- (10) Kynnet tulisi leikata [H: se on suositeltavaa].

(11) Kainalokarvat tulisi nyppiä [H: se on suositeltavaa].

(12) Häpykarvat tulisi ajaa [H: se on suositeltavaa], mutta ne voi poistaa myös millä tahansa muullakin keinolla [R: Ahmad käytti karvanpoistoainetta sekä 'auraansa että muihin paikkoihin].

Poistetut karvat, kynnet yms. tulisi haudata jonnekin.

Mainitut asiat tehdään joka perjantai ennen keskipäivää, mutta jos näin ei tehdä, ei niitä saisi jättää yli 40 päiväksi. Viikset tosin täytyy trimmata joka perjantai. [H: Tämä tarkoittaa sitä, että *jos* asia jätetään hoitamatta, ei sitä jätetä 40 päivää pidemmäksi, mutta yleisesti ottaen jokaisen tulisi hoitaa asia milloin tahansa karvat jne. kasvavat pitkiksi].

10. WUDU

(R: Wudu tarkoittaa puhdistavan veden käyttöä neljään ruumiinosaan [H: kasvot, kädet, pää ja jalat] tietyllä tavalla.)

10.1 SUOSITELTAVAT OSAT

Wudun suositeltavat osat ovat

(1) hammastikun käyttö (R: suun huuhtelua ennen)

(2) käsien pesu ranteisiin saakka kolmesti (R: wudun alussa, vaikka niiden puhtaudesta oltaisiin varmoja). Niiden peseminen (R: kolmesti, aikomuksen ja "bismillah:in" kera) on pakollista wudun rikkovien yönien jälkeen [H: Kädet tulisi pestä kolmesti unen johdosta ja vielä kolmesti wudun suositeltavan osan saavuttamiseksi] Kädet tulee pestä jonkin [H: meille tuntemattoman] seikan takia, joten jos henkilö käyttää vettä ennen käsien pesua, ovat hänen wudunsa ja käytetty vesi kelvottomia vaikkei hän laittaisikaan kättään astiaan [H: Eli siis: käteen koskeva vesi ennen sen pesua kolmesti yönien johdosta on kelvotonta]. Niiden pesemisen ja "bismillah:in" velvollisuus kuitenkin putoaa unohtuksen myötä.)

(3) aloittaminen (R: kasvojen pesua ennen) suun ja sitten nenän huuhtelulla (R: kolmesti, oikealla kädellä [H: Suun huuhtelu tarkoittaa veden liikuttamista suussa ja sen pois sylkemistä. Veden voi myös niellä. Nenän huuhtelu tarkoittaa veden laittamista nenään ja sen vetämistä sisään. Kumpikin tulisi tehdä kolme kertaa, ottaen vettä sekä suuhun että nenään jokaisella kerralla yhdestä kämmenellisestä] Vesi tulisi niistää ulos käyttäen vasenta kättä [H: laittamalla sen sormet nenälle])

(4) tämän (R: eli suun ja nenän huuhtelun) tekeminen perusteellisesti (R: Suun kohdalla se tarkoittaa veden kierrättämistä koko suussa, ja nenän kohdalla veden vetämistä niin pitkälle kuin mahdollista) jos ei paastoa (R: koska silloin se on inhottavaa. [H: Minimi vaatimus suun ja nenän huuhtelussa on kierrättää vettä edes osassa suuta ja vetää sitä nenän sisälle, vaikkei se menisikään niin pitkälle kuin mahdollista])

(5) paksun (R: eli ihon peittävän) parran ”kampaaminen” sormin (R: joka tapahtuu ottamalla kämmenellisen vettä, laittamalla se partaan sen alta tai sivuilta ”kampaavin sormin” ja hieromalla sitä. Sama pätee huulen alla oleviin karvoihin ja muuhun kasvokarvoitukseen.)

(6) sormien ja varpaiden pyyhkiminen (R: Varpaat pyyhitään vasemman käden pikkusormella, oikean jalan pikkubarpaasta vasemman pikkubarpaaseen. Sormet pyyhitään limittämällä ne toisiinsa.)

(7) aloittaminen oikealta puolelta

(8) uuden veden ottaminen korvia varten (R: kun pää on pyyhitty

(9) pesu pakollista pesualuetta pidemmälle)

(10) toinen ja kolmas pesukerta (R: johon lisääminen on inhottavaa

[H: Wudun aikana puhuminen on inhottavaa. Enemmistön sanoista on kuitenkin ilmeistä, ettei tervehtiminen ja siihen vastaaminen sisälly tähän]).

10.2 PAKOLLISET OSAT

Wudun pakollisia osia on kuusi:

(1) kasvojen pesu, joihin lukeutuvat suu ja nenä

(2) käsien pesu (R: kyynärpäät mukaan lukien)

(3) pään pyyhkiminen (R: kokonaan), johon lukeutuvat korvat

(4) jalkojen pesu (R: nilkat mukaan lukien)

(5) järjestys (R: jonka Allah mainitsi [H: Sura al-Ma'idan jakeessa: ”Uskovaiset! Ryhtyessänne rukoilemaan, peskää kasvonne ja kätenne kyynärpäitä myöten, pyyhkikää pääanne ja peskää jalkanne nilkkoja myöten.”])

(6) jatkuvuus, joka tarkoittaa sitä, ettet viivästyä ruumiinosan pesua niin, että sitä ennen pesty osa ehtii kuivua (R: leudolla säällä. Jos sää ei ole leuto, on huomioon otettava seikka kuivumisaika sen ollessa sitä. Kuivuminen ei kuitenkaan haittaa jos näin tapahtui henkilön puuhatessa jonkin wudun suositeltavan osan parissa. Kuivuminen esim. veden etsimisen, sen tuhlaamisen tai [H: muualta kuin wudun osilta tapahtuvan] lian poiston takia katkaisee jatkuvuuden.)

10.3 AIKOMUS

10.3.1 MITÄ TULEE AIKOA

Aikomus on kaiken rituaalisen puhdistautumisen (H: eli ghuslin, wudun ja tajammumin) edellytys. Henkilön tulee aikoa joko

(1) poistaa rituaalinen epäpuhtauden tila, tai

(2) puhdistautua jotain sellaista varten, mikä ei ole sallittua ilman puhdistautumista (R: kuten rukous, Kaaban kiertäminen ja Koraani-kirjan koskeminen)

(Jatkuvasta wudun rikkoutumisesta kärsivän tulee aikoa rukouksen tekoa itselle sallitukseksi wudun myötä, ja tällöin hänen rituaalinen epäpuhtauden tilansa häviää. Jos hän aikoo rituaalisen epäpuhtauden tilan poistoa, ei se häviä analogisimman tulkinnan mukaan.)

Jos joku aikoo sellaista, mitä varten wudun tekeminen on suositeltavaa (R: kuten Koraanin lukeminen, Allahin muistelu, rukouskutsu, nukkuminen tai suuttuminen) tai aikoo suositeltavaa wudun uusimista (R: joka on mahdollista henkilön suorittamaa rukouksen sen hetkellä wudullaan), unohtaen todellisuudessa olevansa rituaalisessa epäpuhtauden tilassa, häviää hänen epäpuhtauden tilansa.

Jos joku (R: on seksuaalisessa epäpuhtauden tilassa ja) aikoo suorittaa suositeltavan ghuslin (R: Al-Wadziz: unohtaen tilansa), ei pakollinen ghusl ole enää tarpeen, ja toisinpäin. (R: Paras tapa on kuitenkin tehdä täydellinen ghusl kumpaakin varten erikseen.)

Jos useita wudua tai ghuslia edellyttäviä rituaalisia epäpuhtauksia yhdistyy (H: kuten virtsa, uloste, ilma, uni ja peniksen koskeminen tai yhdyntä, orgasmi ja kuukautiset), ja henkilö aikoo poistaa niistä yhden, häviää niistä jokainen (R: Näin ei tapahdu jos hän aikoo sellaista, etteivät muut epäpuhtaudet häviä).

10.3.2 MILLOIN AIKOMUS TEHDÄÄN

Aikomus on tehtävä ensimmäisen pakollisen osan yhteydessä, eli sanojen ”bismillah” kohdalla. Sen tekeminen ensimmäisen Sunnan kohdalla on suositeltavaa, jos sellaista ennen pakollisia osia on. (R: Se on luvallista tehdä myös hieman ennen ensimmäistä pakollisuutta.)

On suositeltavaa pitää tämä aikomus mielessä koko wudun ajan. Sen säännös on pakollista pitää yhteydessä tekoon (R: siten, ettei aio wudun katkeamista ennen sen viemistä loppuun. Aikomuksen häviäminen mielestä ei haittaa. Jos joku wudua tehdessään epäilee, ettei tehnyt aikomusta, tulee hänen aloittaa wudu alusta [H: Ihminen tietää aikoneensa muistaessaan tullessaan tekemään wudua]. Mitä tulee jatkuvaan, epänormaaliin unohteluun ja epäilyyn, niin sellaista ei tule ottaa missään nimessä huomioon.)

10.4 MUITA WUDUN EDELLYTYKSIÄ

(R: Wudun ja ghuslin edellytyksiä ovat myös

(1) että henkilö on muslimi

(2) että henkilö on järjissään ja erottaa (H: itselleen vahingolliset ja hyödylliset) asiat toisistaan

- (3) että käytettävä vesi on puhdistavaa ja luvallista
- (4) että pestäviltä osilta poistetaan asiat, jotka estävät vettä pääsemästä kosketuksiin ihon kanssa, kuten savi, taikina, vaha, kiinteä rasva ja lika
- (5) että wudun tai ghuslin pakolliseksi tekevät asiat eivät jatku
- (6) että jätöksistä on puhdistauduttu wudun kohdalla
- (7) rukousajan voimassa olo sen kohdalla, jonka rituaalinen epäpuhtauden tila on jatkuva)

10.5 WUDUN TEKOTAPA

(R: Täydellinen [H: eli sekä pakolliset että vapaaehtoiset osat sisältävä]) wudu tehdään seuraavasti:

- (1) Tee aikomus
- (2) Sano ”bismillah”
- (3) Pese kätesi ranteisiin saakka kolmesti (R: sekä herätessä että wudun alussa)
- (4) Huuhtele suusi ja nenäsi (R: kumpikin kolmesti)
- (5) Pese kasvosi (R: kolmesti, normaalista) hiusrajasta leukaluihin pystysuunnassa ja korvasta korvaan leveysuunnassa, sekä niillä oleva ohut karvoitus (R: jonka alta iho näkyy) ja paksun karvoituksen päällinen puoli, kasvoilta roikkuva (H: ja sen rajoilta sivuille poistuva) karvoitus mukaan lukien.
- (6) Pese kätesi kyynärpäitä myöten (R: kolmesti, myös kynnet [H: vaikka ne olisivat pitkät]. Pieni määrä likaa kynsien yms. alla ei haittaa.)
- (7) Pyyhi koko pää (H: uudella vedellä) korvia myöten kerran (R: viemällä kädet pään etuosasta niskan alkuun ja takaisin, laittamalla etusormet korvanreikiin [H: pyörittäen niitä] ja pyyhkimällä korvantaustat peukaloilla. Mikä tahansa pyyhintätapa kuitenkin kelpaa [H: kunhan koko pää pyyhitään])
- (8) Pese jalkasi nilkkoja myöten (R: kolmesti)
Jos raajasi on poikki, peset sen, mitä pakollisesta osasta on jäljellä. Jos se on katkennut (R: kyynärpään) liitoksen kohdalta, peset olkavarren pään (R: ja jos nilkan kohdalta, peset säären pään.)
- (9) Nosta katseesi taivaaseen (R: wudun jälkeen) ja sano, mitä (H: tilanteeseen liittyen) on raportoitu:

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

(ašhadu allā ilāha illal lāhu waḥdahū lā šarīka lah, wa ašhadu anna muḥammadan ‘abduhū wa rasūluh

”Todistan, ettei ole muuta oikeudella palvottua kuin Allah, yksin, ilman kumppaneita, ja todistan, että Muhammad on Hänen orjansa ja lähettiläänsä.”

[Mm. al-Tirmidhi lisäsi tähän:

اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنَ التَّوَّابِينَ وَاجْعَلْنِي مِنَ الْمُتَطَهِّرِينَ

allāhum madz‘alnī minat tauwwābīna wadz ‘alnī minal mutaḥahirīn

”Allah! Tee minusta yksi jatkuvasti katuvista, ja tee minusta yksi puhdistautuvista.”])

Avunanto wudun tekemisessä on luvallista (H: kuten veden tuominen lähemmäksi tai sen kaataminen toisen puolesta). Myös raajojen kuivaaminen sen jälkeen on sallittua.